

HRVATSKI SABOR
Odbor za turizam

Klasa: 334-01/13-02/06
Urbroj: 6521-7-13-01
Zagreb, 11. prosinca 2013.

Na temelju članka 44., 47. i 77. Poslovnika Hrvatskoga sabora, Odbor za turizam Hrvatskoga sabora održao je 14. studenoga 2013. godine svoju 25. sjednicu, tematski posvećenu

**PERSPEKTIVAMA RAZVOJA ZDRAVSTVENOG/MEDICINSKOG TURIZMA
U REPUBLICI HRVATSKOJ.**

Kako bi dobio što potpuniju sliku o trenutnoj situaciji u kojoj se nalazi sektor zdravstvenog turizma u Republici Hrvatskoj (koji kao najvažnije sastavnice obuhvaća medicinski, liječilišni i wellness turizam), Odbor za turizam Hrvatskoga sabora, za potrebe ove sjednice, okupio je relevantne stručnjake, predstavnike zdravstvenog turizma, predstavnike zakonodavne, izvršne, lokalne vlasti i sve zainteresirane subjekte.

U cilju pronalaženja ključnog odgovora na pitanje kako od „destinacije sunca i mora“ postati destinacija cjelogodišnjeg turizma, razvoj zdravstvenog turizma predstavlja jednu od najvećih uzdanica. Hrvatska posjeduje sve potencijale i resurse potrebne za unaprjeđenje ovoga oblika turizma. Također, nužno je naglasiti da, osim produljenja turističke sezone, zdravstveni turizam generira i izuzetne financijske rezultate. Tome u prilog govore i službeni podaci o godišnjem rastu zdravstvenog turizma od 20% na globalnoj razini, kao i podatak da je 15% svih putovanja motivirano zdravstvenim razlozima.

Imajući u vidu navedeno, Hrvatska, u kojoj turizam ostvaruje najveći udio (od 16%) u BDP-u i predstavlja najperspektivniju granu gospodarstva, jasnom strategijom i izborom učinkovitih taktika mora pronaći način kako valorizirati i plasirati segment zdravstvenog turizma na konkurentnom turističkom tržištu.

Nakon provedene stručne rasprave Odbor za turizam Hrvatskoga sabora jednoglasno je, na svojoj sjednici, održanoj 11. prosinca 2013. godine, usvojio sljedeće

ZAKLJUČKE:

- Republika Hrvatska raspolaže izuzetnim prirodnim bogatstvima koja su ključan preduvjet razvoja zdravstvenog turizma. Duga povijest i bogata tradicija zdravstvenog turizma u Hrvatskoj, kvalitetne medicinske usluge, visokoobrazovani zdravstveni kadar, dosad razvijena infrastruktura i postojeći kapaciteti medicinskog, liječilišnog i wellness turizma, cjenovna konkurentnost, raznolika enogastronomska ponuda i prirodni ljekoviti činitelji dodatni su faktori koji Hrvatskoj osiguravaju dobru početnu poziciju da se razvije u izuzetno kompetitivno odredište zdravstvenoga turizma na svjetskome turističkom tržištu.

- Strategija hrvatskoga turizma, koju je Hrvatski sabor donio 2013. godine, na visoko mjesto prioriteta pozicionira mogućnosti i potrebe razvoja zdravstvenoga turizma kao jednoga od razvojnih aduta održivoga turizma. S obzirom na to da Hrvatska još uvijek nije prepoznata kao respektabilna destinacija zdravstvenog turizma na međunarodnome tržištu, potrebno je uložiti još mnogo napora, definirati posebnu sektorsku strategiju, razviti učinkovite marketinške taktike i otkloniti uočene poteškoće da bi taj proklamirani strateški cilj hrvatskoga turizma bio i ostvaren u zadanome roku do 2020. godine.
- Zdravstveni turizam spada u najsloženije turističke proizvode što rezultira njegovom izuzetno velikom dodanom vrijednošću. Njegova složenost je određena potrebom visoke razine obrazovanja i znanja, te upotrebom visokih tehnologija koje valoriziraju i štite prirodu. U njegovoj realizaciji sudjeluju brojne neturističke djelatnosti, što stvara brojne pozitivne multiplikativne efekte u čitavom gospodarstvu. Također, dodatna vrijednost ovog oblika turizma je i u niskoj sezonalnosti čime se produžuje ukupna turistička sezona, te posljedično tome povećava i doprinos turizma nacionalnom, a osobito lokalnom gospodarstvu.
- Interdisciplinarnost odnosa u zdravstvenom turizmu često je puta stvarala određene poteškoće u razvoju ovoga sektora. U tom kontekstu trebalo bi jasnije razriješiti složenost odnosa i neusklađenost pripadajućih zakonskih i podzakonskih propisa između Ministarstva zdravlja i Ministarstva turizma, izravno nadležnih ovom segmentu, ali i posredno povezanih Ministarstva kulture i Ministarstva regionalnog razvoja i EU fondova. Tako, primjerice, Ministarstvo kulture u razvoju zdravstvenoga turizma ima važnu ulogu jer se veliki broj lječilišta i specijalnih bolnica, kao nositelja zdravstvenog turizma, nalazi na atraktivnim prirodnim lokacijama koje su većim dijelom i zaštićena kulturna dobra. Ta dobra daju dodanu vrijednost cjelokupnoj ponudi zdravstvenog turizma. S tim u svezi, potrebno je uskladiti i nadograditi postojeću legislativu kojom se uređuje sektor zdravstvenog turizma u Hrvatskoj, kako bi se izbjegla različita zakonodavna tumačenja istih pitanja.

Pozicija interdisciplinarnosti zdravstvenog turizma te njegovo reguliranje kroz više zakona nameće nužnu potrebu usklađivanja sljedećih zakona:

- Zakona o pružanju usluga u turizmu (NN 68/07, 88/10)
- Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti (NN 138/06, 43/09, 88/10, 50/12, 80/13)
- Zakona o zdravstvenoj zaštiti (NN 150/08, 71/10, 139/10, 22/11, 84/11, 154/11, 12/12, 35/12, 70/12, 144/12, 82/13)
- Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju (NN 80/13, 157/13)

Odbor na to posebno ukazuje i obrazlaže u Dodatku 1. ovih Zaključaka i preporuka.

- Odbor za turizam posebno ističe, pohvaljuje i smatra izuzetno značajnima napore koje su akteri, odnosno pružatelji usluga zdravstvenog turizma do sada uložili u razvoj ovoga oblika turizma, posebno ističući Zajednicu zdravstvenoga turizma pri Hrvatskoj gospodarskoj komori i Klaster medicinskog turizma te njihove članove. Budući da je Hrvatska malo tržište izloženo rastućoj konkurenciji, stajalište Odbora je da je za ostvarenje uspjeha na području zdravstvenog turizma izuzetno značajno sinergijsko povezivanje svih sudionika u razvoju zdravstvenog turizma: specijalnih bolnica, lječilišta, poliklinika, klinika, medicinskoga wellnesa i wellness centara, udruga, klastera zdravstvenog turizma, Hrvatskoga zavoda za zdravstveno osiguranje,

osiguravajućih društava, hotelijera organiziranih pri Hrvatskoj udruzi poslodavaca, Hrvatske turističke zajednice, Hrvatske gospodarske komore i drugih. Samo zajedničkim i jedinstvenim stavom prema državnim institucijama te udruženim nastupom na raznim oblicima promocije moguće je polučiti nove uspjehe kako na razvoju propisa i pozitivne prakse tako i u brendiranju i prezentiranju Hrvatske (i) kao destinacije zdravstvenoga turizma.

- Očekuje se da će do 2050. godine čak 30% svjetske populacije biti starije od 65 godina. Kada se uzme u obzir rast globalnoga tržišta zdravstvenog turizma po stopi od 20% godišnje unatoč recesiji, jasno je koliko Hrvatska propušta nejasnim smjerom i neplanskim aktivnostima po pitanju razvoja zdravstvenog turizma.
- U Hrvatskoj postoji izuzetno veliki broj nekretnina u državnom vlasništvu koje predstavljaju mrtvi kapital ili su zbog nekorištenja i devastacije u lošem stanju, a mogle bi kroz razvoj zdravstvenog turizma biti privedene funkciji stvaranja novih vrijednosti. Na taj način smanjila bi se i opasnost od pretjerane saturacije obalnog pojasa, a u funkciju turizma mogli bi se staviti brojni državni i bivši vojni objekti i u kontinentalnome dijelu Hrvatske. Zdravstvena infrastruktura jedan je od limitirajućih faktora daljnjeg razvoja ovog oblika turizma.
- Neiskorišteni kapaciteti toplica i lječilišta tijekom cijele godine, neiskorišteni kapaciteti privatnih zdravstvenih klinika te neiskorištenost hotelskih i wellness kapaciteta izvan glavne sezone trebali bi biti u fokusu planiranja daljnjih aktivnosti u funkciji razvoja zdravstvenog turizma i intenzivnije iskorištenosti postojećih smještajnih kapaciteta.
- Budući da Republika Hrvatska svoj gospodarski rast temelji, između ostaloga, i na povećanju inozemnih investicija (FDI), država bi trebala inzistirati na pojednostavljenju postojećih administrativnih barijera kako bi se olakšao ulazak stranog kapitala i posljedično tome potaknula izgradnja novih kapaciteta zdravstvenog turizma. Također, važno je pružiti cjelovitu potporu domaćim i stranim investitorima u dokapitalizaciji i izgradnji novih kapaciteta na postojećim odredištima zdravstvenoga turizma. Funkcionalna primjena Zakona o strateškim investicijskim projektima važan je okvir u kojemu je moguće unaprijediti postojeće stanje.
- Republika Hrvatska nema jasno razrađenu strategiju marketinga i promocije zdravstvenog turizma na domaćem i inozemnom tržištu. U tome smislu od osobitoga je značenja sadržaje, proizvode i usluge zdravstvenoga turizma (napose wellness, talasoterapiju i medicinske usluge) promovirati kao dodanu vrijednost priobalnih odredišta te kao snažan adut razvoja kontinentalnoga turizma (posebice lječilišta, terme, wellness i medicinske usluge). O tome valja posebno voditi računa u razvoju DMO i DMC modela upravljanja turističkim proizvodima.
- Za razvoj zdravstvenog turizma u Hrvatskoj postoje najvažniji preduvjeti. To su prije svega klimatski uvjeti i očuvana priroda s obiljem raznolikih i rijetkih prirodnih ljekovitih činitelja te prirodni resursi termalne i mineralne vode. Potencijali koje pružaju raznoliki prirodni ljekoviti činitelji su ogromni i uz izgradnju odgovarajuće prometne i smještajne infrastrukture omogućilo bi se bolje pozicioniranje ovoga vida turizma na tržištu. U tom smislu potrebno je osigurati trajno očuvanje okoliša i zaštitu resursa – prirodnih ljekovitih činitelja te u tu svrhu provesti identifikaciju, definiciju i sistematizaciju prirodnih ljekovitih činitelja. Takva sistematizacija imala bi višestruke

koristi - omogućila bi obogaćivanje i diverzifikiranje ponude za tržište, bila bi osnova za ponovno uvođenje i priznavanje prirodnog ljekovitog činitelja u sustav HZZO-a, a samim time postigao bi se i veći financijski učinak. Ne manje važno je istaknuti da Odbor za ljekovite činitelje pri Hrvatskoj akademiji medicinskih znanosti ukazuje na problem nepostojanja institucije za vrednovanje ljekovitih činitelja kao što je to nekada bio Balneološki institut.

- U svrhu izbjegavanja nelojalne konkurencije, nameće se potreba određivanja točnog kriterija osnovne standardne usluge/košarice zdravstvene usluge u zdravstvenom turizmu čime bi se ujedno postigla viša kvaliteta usluge i njeno vrednovanje, te bi se samim time uspostavio „nadstandard“ što treba biti komparativna prednost privatne i/ili tržišno orijentirane zdravstvene ustanove, što u konačnici dovodi smanjenju i eliminaciji nekvalitetne usluge.

Za konkuriranje na stranim tržištima potrebno je posjedovati certifikate kvalitete za medicinske objekte te licence za osoblje. Certifikati koje izdaje Agencija za akreditaciju za sada nisu obavezni, ali da bi se izašlo na tržište, ustanova koja posjeduje jasnu klasifikaciju svoga objekta i/ili usluge prepoznatljivima je i konkurentnija. Potrebno je napomenuti da privatne ustanove dobrim djelom imaju strane certifikate i licence. Broj i vrsta certificiranih ustanova i licenciranog osoblja je bitna referenca na stranom tržištu, kako za ustanove, tako i za zemlju u cjelini.

- Postojeće državne obrazovne institucije unatoč kvalitetnoj stručnoj nastavi ne obrazuju dovoljno stručnog kadra za zdravstveni turizam. U tome smislu Odbor za turizam pozdravlja otvaranje poslijediplomskog interdisciplinarnog studija na Fakultetu za management i ugostiteljstvo u Opatiji, kao svijetli primjer stručnog usmjeravanja budućih kadrova. Međutim, Hrvatskoj u ovom trenutku nedostaje najmanje 4000 liječnika. Ukoliko i dođe do povećanja upisnih kvota, uzimajući u obzir da studij medicine traje minimalno 6 godina, prve male pomake možemo očekivati tek za 9 godina, što dovodi do raskoraka između razvoja zdravstvenog turizma za koji su neophodan faktor medicinsko osoblje i postizanja ciljeva Strategije turizma RH do 2020. godine.
- Odbor za turizam izražava svoju podršku razvoju lanca centara talasoterapije u Republici Hrvatskoj. Pozitivni primjeri iz prakse pokazuju da bi efekti poslovanja hotela koji bi u svoju ponudu uključili i talasoterapiju pridonijeli produženju sezone, obogaćivanju turističke ponude, povećanju iskorištenosti kapaciteta, povećanju ukupnih prihoda, povećanju zaposlenosti, povećanju vanpansionske potrošnje, održivom razvoju, zaštiti okoliša i većoj energetskej učinkovitosti. Nužno je naglasiti da za realizaciju ovoga tipa projekata postoji mogućnost korištenja nepovratnih sredstava iz fondova EU, budući se veliki dio od ukupnih sredstava za realizaciju investicije (40%) odnosi na zaštitu mora i okoliša. Odbor ističe da je talasoterapija jedan od najisplativijih sadržaja koje je prilikom rekonstrukcije nakon privatizacije moguće razviti u većemu broju hotela koji su još uvijek u državnome vlasništvu;

i

PREPORUKE:

1. Preporuča se **Ministarstvu turizma** i **Ministarstvu zdravlja** da u najkraćem mogućem razdoblju ujednače zakonsku regulativu koja se odnosi na sektor zdravstvenog turizma

kako provedba pozitivnih propisa iz jednoga resora ne bi bila onemogućena nekim propisom iz drugog nadležnog resora. Jasna podjela nadležnosti poslova u navedenom sektoru stvorit će preduvjete za jači i brži razvoj zdravstvenog turizma, a posljedično tome i kreiranje novih radnih mjesta i samozapošljavanje.

2. S obzirom na to da je **HZZO** imenovan Nacionalnom kontakt točkom (NKT) koja će pružati informacije o pravima osiguranih osoba na zdravstvenu zaštitu u drugoj državi članici EU, ali isto tako i o pružateljima zdravstvenih usluga u RH, te kako je NKT dužna pružati podatke o svim zdravstvenim ustanovama/privatnim zdravstvenim radnicima, bez obzira na to jesu li u mreži HZZO ili nisu, a budući da su granska udruženja pri HGK-u i HUP-u iskazala spremnost na kreiranje baze s potrebnim podacima dobivenim ciljanim upitnicima, predlažemo suradnju HGK-a i HUP-a sa HZZO-om po ovome pitanju. HGK kroz Sektor za turizam povezuje i umrežava svoje članstvo iz svih struktura i posebnih oblika turizma, u ovom slučaju zdravstvenog turizma, s članicama iz područja hotelijerstva i ugostiteljstva, DMC agencija, ostalim članicama iz komplementarnih oblika turizma. Kako je HGK primarno strukovno orijentirana, ima mogućnost povezivati subjekte iz ostalih grana važnih za funkcioniranje zdravstvenog turizma kao što je zračni prijevoz, zdrava prehrana, zeleno poslovanje, educiranje, sajmovanje, što vodi konačnom cilju otvaranja web portala integralne ponude zdravstvenog turizma. Odbor za turizam preporuča da **Hrvatska gospodarska komora** i **Hrvatska udruga poslodavaca** budu koordinatori umrežavanja jedinstvenoga web-portala za koji bi neposredno zadužena bila **Hrvatska turistička zajednica**.
3. Privatne i javne specijalne bolnice moraju prema zahtjevima Ministarstva zdravlja uskladiti registraciju svojih medicinskih i nemedicinskih djelatnosti, što konkretno znači da moraju od Ministarstva zdravlja dobiti suglasnost i za pružanje usluga u zdravstvenom turizmu nakon čega upisuju prijavljenu nemedicinsku djelatnost u sudski registar, te u konačnici nakon upisa u sudski registar ponovo se podnosi Ministarstvu zdravlja podnesak za konačno rješenje o bavljenju navedenom djelatnošću. Prema informacijama kojima raspolaže Odbor za turizam tek je manji broj specijalnih bolnica pokrenuo postupak takve registracije. S obzirom na to da je HZZO ugovorni partner specijalnih bolnica i lječilišta u vlasništvu županija samo za dio kapaciteta (maksimalno do 50%), Odbor preporuča **Ministarstvu zdravlja** da se specijalnim bolnicama i liječilištima za slobodne kapacitete omogući sklapanje partnerstava i s ostalim pružateljima zdravstvenog osiguranja, odnosno privatnim domaćim i stranim osiguravajućim društvima. Odbor za turizam podržava stav predstavnika specijalnih bolnica da se posebnim pravilnicima takvim ustanovama omogući obavljanje zdravstvene i ugostiteljske djelatnosti pod istim krovom. Odbor također preporuča **Ministarstvu turizma** da se prilagodbom propisa omogući kategorizacija smještajnih jedinica svih subjekata zdravstvenog turizma po uzoru na zemlje EU (kurhotel, lječilišni hotel i sl.).
4. Budući da ustanove i tvrtke iz sektora lječilišnog turizma imaju pripremljene razvojne i investicijske projekte u vrijednosti od oko 320 mil. eura, predlaže se **Ministarstvu regionalnog razvoja i fondova EU** koordinacija spomenutih projekata kao i sva potrebna pomoć usmjerena uspješnom korištenju sredstava iz za to namijenjenih EU fondova.
5. Pozdravljaju se svi napori HGK u smislu edukacije u području EU fondova svih zainteresiranih subjekata zdravstvenog turizma te se ujedno preporuča **Hrvatskoj gospodarskoj komori** da u suradnji s **Ministarstvom regionalnog razvoja i fondova**

EU organizira novi niz radionica i razmjena pozitivnih međunarodnih iskustava u uspješnom korištenju financijskih sredstava iz EU fondova.

6. S obzirom na to da je bez stručnoga kadra nemoguće zamisliti uspješan razvoj zdravstvenog turizma. U tom kontekstu preporuča se **Ministarstvu zdravlja, Ministarstvu turizma i Ministarstvu rada i mirovinskoga sustava** da zajedno izrade stručnu analizu kojom će detektirati djelatnosti u kojima nedostaju potrebni kadrovi za daljnji razvoj zdravstvenog turizma te da u suradnji s **Ministarstvom znanosti, obrazovanja i sporta** dogovore povećanje upisnih kvota za određena usmjerenja budućih stručnjaka na području zdravstvenog turizma, ali i da prilagode nastavne programe institucija koje će obrazovati takav kadar sukladno novim potrebama tržišta.
7. Nastavno na preporuku br. 6 preporučuje se **Ministarstvu znanosti, obrazovanja i sporta** da preuzme glavnu ulogu u provođenju promjena u obrazovanju i osposobljavanju specijaliziranih zanimanja na području zdravstvenoga turizma. Kvalitetnom obrazovnom politikom treba omogućiti obrazovanje u onim zanimanjima za koja postoji veliki interes na domaćem tržištu rada. Također, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta trebalo bi definirati i novu tipologiju/klasifikaciju takvih zanimanja.
8. Hrvatska bi trebala biti u mogućnosti osigurati i specifičnu medicinsku pomoć, a posebno je to važno kod promocije Hrvatske kao sigurne turističke destinacije. U tom kontekstu Odbor za turizam preporuča **Ministarstvu zdravlja** da ponovno razmotri prijedloge liječnika specijalista za baromedicinu o načinu rješavanja pripravnosti barokomora za žurne intervencije u slučaju ronilačkih nesreća na hrvatskom dijelu Jadrana.
9. Odbor za turizam Hrvatskoga sabora preporuča **Ministarstvu turizma** da u roku od 6 mjeseci izradi i Odboru za turizam predstavi Akcijski plan razvoja zdravstvenog turizma. U tome smislu preporuča se žurno osnivanje stručne radne skupine koju bi činili predstavnici stručnog znanstvenog turističkog kruga, predstavnici sektora zdravstvenog turizma i predstavnici nadležnih ministarstava.
10. S obzirom na to da bi Hrvatska turistička zajednica u budućnosti trebala posebnu pozornost posvetiti i brendiranju te promoviranju posebnih oblika turizma, preporuča se **Hrvatskoj turističkoj zajednici** da Strateškim marketinškim planom hrvatskog turizma za razdoblje 2014. - 2020. godine obuhvati i brendiranje i promoviranje zdravstvenog turizma. Preporuča se HTZ-u aktivnija komunikacija s osnovnim nositeljima razvoja ovoga sektora, osobito kod usuglašavanja taktika online i offline promocije zdravstvenog turizma.
11. Odbor za turizam predlaže **Ministarstvu poljoprivrede i Ministarstvu turizma** intenziviranje odnosa i suradnje po pitanju stvaranja tzv. plavo-zelene sinergije dvaju sektora. Uspješna suradnja ovih dvaju resora može biti pokretač stvaranja multiplikatornih fiskalnih efekata. Zdrava (organska) hrana, proizvedena u Hrvatskoj, zasigurno bi pronašla svoje tržište u domaćem turizmu, a posebice u sektoru i kod korisnika zdravstvenog turizma.
12. Odbor za turizam predlaže **Ministarstvu turizma i Ministarstvu gospodarstva** da s ključnim subjektima zdravstvenoga turizma tijekom 2014. godine organizira posebnu investicijsku konferenciju na kojoj bi ciljano zainteresiranim investitorima bili prezentirani već gotovi idejni projekti zdravstvenog turizma u RH.

13. Odbor za turizam Hrvatskoga sabora predlaže **Ministarstvu turizma i Ministarstvu zdravlja** izradu odgovarajućega pravilnika kojim bi se jasno propisali uvjeti za mjesto u kojemu se može organizirati zdravstveni turizam. Istim se ministarstvima preporuča da propišu uvjete koje moraju ispunjavati pravne osobe za pružanje usluga u zdravstvenom turizmu (certifikati, licence).
14. Odbor za turizam preporuča **svim nositeljima zdravstvenog turizma** implementaciju međunarodnih standarda kvalitete, kao nužan preduvjet uspjeha na međunarodnom tržištu (ISO 9001, HACCAP, ISO 14001 i medicinskih certifikata).
15. Odbor za turizam preporuča **Ministarstvu turizma** da pristupi reviziji postojećega Pravilnika o uslugama u zdravstvenom turizmu. Odboru su od strane Znanstvenog vijeća Referentnog centra za zdravstveni turizam i medicinski programirani odmor predočene argumentirane primjedbe na nedorečenost i neusklađenost pojedinih odredbi spomenutog Pravilnika i Zakona o pružanju usluga u turizmu te Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti.
16. Odboru je predočena inicijativa da se, u smislu jačanja hrvatskih turističkih brendova, osmisli i promovira poseban turistički certifikat „Destinacije zdravlja“ koji bi se dodjeljivao najboljim destinacijama zdravstvenoga turizma u Hrvatskoj. Inicijativu zajednički predlažu Turistička zajednica i lokalna samouprava Lošinja koje svoju destinaciju nude kao mogući pilot projekt za definiranje, normiranje i primjenu certifikata. Odbor za turizam predlaže **Ministarstvu turizma i Hrvatskoj turističkoj zajednici** da tu inicijativu razmotre, prihvate i razrade u operativnome smislu.

Goran Beus Richembergh

Predsjednik Odbora za turizam

DODATAK 1.
ZAKLJUČAKA I PREPORUKA
ODBORA ZA TURIZAM HRVATSKOGA SABORA
OD 11. PROSINCA 2013. GODINE

POSTOJEĆI ZAKONSKI PROPISI KOJE JE POTREBNO USKLADITI

ZAKON O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU (NN 68/07, 88/10)

Trenutno važeći Zakon o pružanju usluga u turizmu nepotpuno regulira zdravstveni turizam. Međutim, s obzirom na to da je u tijeku postupak izrade novoga zakona, Odbor za turizam Hrvatskoga sabora poziva sve zainteresirane strane, a prije svega Ministarstvo turizma, Ministarstvo zdravlja, sektorska udruženja pri HGK-u i HUP-u te ostale predstavnike sektora zdravstvenog turizma na usklađivanje Zakona s osnovnim smjernicama Strategije razvoja hrvatskoga turizma i potreba razvoja zdravstvenoga turizma. Prvenstveno se u tom kontekstu zalažemo za donošenje minimalnih uvjeta koje moraju ispunjavati pravne osobe za pružanje usluga u zdravstvenom turizmu kao i donošenje i usklađivanje svih popratnih provedbenih propisa Zakona između nadležnih ministarstava, a kojima se precizno definira zdravstveni turizam.

ZAKON O ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI (NN 150/08, 71/10, 139/10, 22/11, 84/11, 154/11, 12/12, 35/12, 70/12, 144/12, 82/13)

Imajući u vidu da se u čl. 90. st. 3 i čl. 91. st. 2. omogućuje specijalnim bolnicama i lječilištima pružanje zdravstvene usluge u turizmu u skladu s posebnim propisima, Odbor za turizam u suradnji sa Hrvatskom gospodarskom komorom predlaže donošenje posebnih podzakonskih propisa koji će ta pitanja detaljno regulirati, kako bi se omogućila i praktična provedba navedenoga Zakona.

Također, s obzirom na to da se u istom Zakonu u čl.111 b, zdravstvenim radnicima u privatnoj praksi, zdravstvenim ustanovama i trgovačkim društvima koja obavljaju zdravstvenu djelatnost, omogućuje pružanje zdravstvenih usluga u turizmu, sukladno posebnim propisima za djelatnosti za koje imaju odobrenje, Odbor za turizam poziva Ministarstvo turizma i Ministarstvo zdravlja da donesu posebne podzakonske propise koji će ta pitanja regulirati te definirati odobrenja koja su za to potrebna.

ZAKON O OBAVEZONOM ZDRAVSTVENOM OSIGURANJU (NN 80/13, 157/13)

Vežano uz predmetni zakon, Odboru za turizam dostavljena je inicijativa Zajednice zdravstvenog turizma HGK za izmjenom čl. 26 st. 3 kojom se predlože brisanje riječi „ugovornim“ u tekstu koji integralno glasi: „pravo na upućivanje na liječenje osigurana osoba može ostvariti samo ako se radi o potrebi liječenja koje se ne provodi u ugovornim zdravstvenim ustanovama u Republici Hrvatskoj, a može se uspješno provesti u državama iz stavka 1. ovoga članka.“

Na temelju navedenoga, Odbor za turizam Hrvatskoga sabora predlaže nadležnom Ministarstvu zdravlja da razmotri tumačenje HGK prema kojemu su privatne zdravstvene ustanove u RH opremljene i osposobljene za pružanje medicinskih usluga prema nizu kriterija

kvalitete te zbog aktualnih regulativa imaju prazne kapacitete uz istovremeno ogromne liste čekanja u javnom zdravstvu. Nije gospodarski opravdano davati prednost stranoj bilo javnoj ili privatnoj ustanovi dok se ne iskoriste sve mogućnosti u RH.

Također u čl. 27.st 1. HGK je predložila brisanje riječi „ugovornim“.

Naime, ovaj članak direktno diskriminira privatne zdravstvene ustanove koje nisu ugovorne ustanove HZZO-a, s obzirom na to da izrijeком spominje ugovorne ili privatne pružatelje zdravstvene zaštite na području drugih država članica EU, ne dajući iste mogućnosti na području RH.

U čl. 29. st.1 podst. 3:

U cilju stavljanja u funkciju i ostalih zdravstvenih ustanova koje nisu ugovorne ustanove HZZO-a, Odbor za turizam predlaže Ministarstvu zdravlja izmjenu spomenutog članka brisanjem riječi „kod ugovornih subjekata Zavoda“ i zamjenu riječima „u zdravstvenim ustanovama u Republici Hrvatskoj“. Ovom izmjenom omogućilo bi se privatnim zdravstvenim ustanovama, a koje nisu ugovorne ustanove HZZO-a, jednakost na tržištu jer bi se prije korištenja prekogranične zdravstvene zaštite prvo koristile sve mogućnosti u RH što je i gospodarski opravdano.

Naime, stupanjem na snagu Direktive 2011/24/EU (25. 10. 2013.) o primjeni prava pacijenata u prekograničnom korištenju zdravstvene zaštite bez ranije harmoniziranih domaćih propisa u Hrvatskoj su u neravnopravan položaj dovedene privatne zdravstvene ustanove koje nisu ugovorne ustanove HZZO-a. Naime, hrvatskim pacijentima omogućuje se korištenje zdravstvene zaštite u određenim situacijama u drugim zemljama članicama EU i to, kako u javnim, tako i u privatnim zdravstvenim ustanovama. Naši pacijenti imaju pravo na povrat sredstava za zdravstvene usluge prema cijenama HZZO-a. Ukoliko se ista ta zdravstvena usluga može obaviti u RH u privatnoj zdravstvenoj ustanovi, pacijenti nemaju pravo povrata sredstava ako ta privatna ustanova nije ugovorna ustanova HZZO-a (što većina nije). To znači da je HZZO spreman istu uslugu platiti stranim javnim i privatnim ustanovama, a domaćim privatnim nije. Pacijente se stimulira da troše sredstva državnog proračuna izvan RH, stvaraju im se dodatni troškovi putovanja (koje HZZO ne pokriva) što je krajnje diskriminirajuće i gospodarski neopravdano. Ovakva diskriminacija tržišno orijentiranih zdravstvenih ustanova je višestruko štetna za građane koji preferiraju liječenje u poznatom okruženju, za poduzetnike u zdravstvu. Sve to dovodi do odljeva deviznih sredstava te odlaska medicinskog kadra.

Uzmemo li u obzir da su privatne zdravstvene ustanove spremne za pružanje medicinskih usluga odmah, s obzirom na niz kriterija (stručnosti, standardi smještaja, kvalitete, poznavanje stranih jezika od strane osoblja i drugo) te da većina ima prazne kapacitete u trenucima neodrživo velikih lista čekanja u javnom zdravstvu, neprihvatljiva je ovakva diskriminacija privatnog sektora u Zakonu o obveznom zdravstvenom osiguranju. Ova Direktiva je „vjetar u leđa“ razvoju medicinskog turizma. Kako je na snazi od 25. listopada 2013. g., nužno je odmah reagirati. Naime, HZZO je imenovan da bude Nacionalna kontakt točka koja će pružati informacije o pravima osiguranih osoba na zdravstvenu zaštitu u drugoj državi članici, ali isto tako o pružateljima zdravstvenih usluga u RH. NKT dužna je pružati podatke o svim zdravstvenim ustanovama/privatnim zdravstvenim radnicima, bez obzira na tip vlasništva.